

A Comparison of Instructional Vocabulary in *Shiraz* and *Parfa* Series based on Word Frequency: A Corpus-Based Study

Faezeh Marsous

Ph.D. Student of Linguistics Department,
Tarbiat Modarres University, Tehran, Iran

Ferdows Aghagolzadeh*

Professor, Department of Linguistics, Faculty of
Humanities, Tarbiat Modarres University,
Tehran, Iran

Aliyeh Kord Za'feranlu
Kambuzia

Associate Professor, Department of Linguistics,
Faculty of Humanities, Tarbiat Modarres
University, Tehran, Iran

Abstract

Today, we see fruitful efforts in the field of Persian language teaching; however, there are still shortcomings due to a lack of sufficient studies as well as fundamental research in this field. Word selection and scientific teaching of words are those areas that have ambiguities, such as the principles of selecting Persian language teaching words, word leveling, and how to teach them. Lexical frequency and word applicability are two principles in teaching second or foreign-language words. This research aims to compare the frequency of educational words in the *Shiraz* and *Parfa* series, as well as the frequency with which their educational words appear. As a result, the lexical frequencies of these two sets were compared. The

---

*Corresponding Author: aghagolz@modares.ac.ir

How to Cite: Marsous, F., Aghagolzadeh, F., & Kord Za'feranlu Kambuzia, A. (2023). A Comparison of Instructional Vocabulary in *Shiraz* and *Parfa* Series based on Word Frequency: A Corpus-Based Study. *Language Science*, 10 (18), 153-180. doi: [10.22054/LS.2023.68081.1547](https://doi.org/10.22054/LS.2023.68081.1547).

word frequency of these two sets was then compared to three lists of words. Data was analyzed using Microsoft Excel software, pivot tables, and formula writing methods. The results show that a total of 864 words, or more than 30% of the words in both sets, are shared. The *Shiraz* series contains 47.15 percent of its vocabulary in at least one list, while the *Parfa* series encompasses 38.75 percent of its vocabulary in at least one list. When the results are compared, the *Shiraz* series outperforms the *Parfa* series in terms of lexical frequency, with roughly half of its educational vocabulary appearing at a minimum in one of the selected frequency lists.

Keywords: teaching Persian language, selecting educational content, teaching vocabulary, vocabulary frequency

1. Introduction

Today, teaching the Persian Language, as a branch of applied linguistics, is one of the significant goals of the cultural organizations and also of the Ministry of Education and Higher Education. In spite of the fruitful efforts and actions taken for this purpose, a lot has yet to be done before achieving scientific goals in the Persian language teaching domain and the shortage of some fundamental studies in this domain remains evident, which makes eminent the need for more studies in the field. One of these shortages is the selection of vocabulary content appropriate for the language learning levels in Persian language teaching books and syllabi. Studies in language teaching domains, including Meara (1980) and Nation (1990), indicate that many of the language learners' problems in language production and reception result from their low vocabulary knowledge (Kang, 1995:43). Basically, it is impossible to learn a language without vocabulary [Knowledge] (Rivers, 1981:242).

In regard to this, the importance and key role of vocabulary in second or foreign language teaching in general and in syllabi, teaching methods, and testing approaches specifically is noticeable and salient.

The selection of educational content suitable for language learners' levels and goals has a significant role in learning and achieving educational goals. Shahbazi (1387) introduces six main criteria and several sub-criteria for selecting vocabulary one of which is frequency. According to Willkins (1972:118), frequency is one of the most important criteria and usually, not necessary, the most useful words are the most frequent ones.

A question that is put forward is how relevant the vocabulary in Persian language teaching books is to the Persian language vocabulary corpora. For this purpose, the present study seeks to investigate the vocabulary selection in the two-textbook series of Shiraz and Parfa regarding their frequency and compare the frequency of their vocabulary. The reason for choosing the two series is the two principles of being up-to-date and common.

Research Question(s)

1. How relevant is the vocabulary in each of the two-textbook series of Shiraz and Parfa to the three corpora's word lists or hlm word lists in question?
2. How is the vocabulary dispersion in these two-textbook series?
3. How relevant are the vocabulary frequencies of each level in these two Persian teaching series to one another?

There are no hypotheses for these questions and they will be answered through statistical investigation and analysis.

2. Literature Review

According to Shahbazi (1387), proper perfect teaching has four fundamental steps selection of teaching content, grading teaching material, teaching, and evaluation. He believes that vocabulary is one of the fundamental components of language and it is very important to teach it. He says that in traditional language teaching methods, vocabulary is selected

based on language intuition, experience, and taste, which is likely to be erroneous.

Shahrokh's study (1395) was conducted with the aim of vocabulary standardization in teaching the Persian language to speakers of other languages and putting forward a vocabulary list appropriate for different proficiency levels in the common European of Reference for Languages. The method of this research is qualitative content analysis and its tool is the researcher's checklist (Delphi consensus study (crosslinguistic)). So, a standard framework for AZOFA (Teaching Persian Language & Culture to Speakers of Other Languages) learning, teaching, and evaluating along with a word list and graded functions and notions appropriate for the four levels of novice 1, novice 2, intermediate1, intermediate 2 was achieved.

Jahangardi (1395) sought to investigate the extent to which the vocabulary in books for teaching Persian to speakers of other languages overlaps and corresponds to the most frequent Persian language vocabulary. The word list is derived from the corpus and the learner's corpus was compared to the word frequency list of the base corpus. The results indicated that, in terms of vocabulary learning levels, the book sometimes presents only 2% of the frequent Persian language vocabulary to the learners.

3. Methodology

The series' vocabularies were collected from their vocabulary indices and were compared to each other in terms of word frequency; after editing and PSS coding. The series' word frequencies were compared to the word lists from Hahae et al. (1398), Ne'matzadeh et al. (1390) and Assi (1398). The data was analyzed using Microsoft Excel.

4. Conclusion

The present study sought to investigate vocabulary selection in Persian language teaching and, particularly, in Shiraz and Parfa, the two textbook series. The research questions are as follows:

1. How relevant is the vocabulary in each of the two-textbook series of Shiraz and Parfa to the three corpora's word lists or the word lists in question?
2. How is the vocabulary dispersion in these two-textbook series?
3. How relevant is the vocabulary frequencies of each level in these two Persian teaching series to one another?

To answer these questions, the two series' vocabularies were collected and compared first to one another and then to the three noted Persian corpora or word lists, namely Sahraee et al. (1398), Ne'matzadeh et al. (1390) and Assi (1398).

Comparing the results, the answer to the first question is that the Shiraz series, having roughly 50% of its vocabulary in common with at least one of the selected frequency lists, is in a better situation regarding vocabulary frequency, compared to the Parfa series. Nevertheless, both series need to include more applied frequent words suitable for applied functions in the target society, paying attention to teaching necessities including applied educational content, learners' need, learners' age, learning goals, etc.

The answer to the second question is that, in both series, the number of words taught in each level increases up to the intermediate level and then decreases during higher levels. The bell curve of vocabulary dispersion in each series has a scientific and logical justification and reveals that the teaching load is mainly at intermediate levels in both series.

The answer to the third question is that the highest percentage of vocabulary overlap is in the elementary and pre-intermediate levels,

namely between the first volume of the Parfa series and the first and second volumes of the Shiraz series. Also, the lowest percentage of vocabulary overlap is in the upper-intermediate and advanced levels, namely the third volume of Parfa and the fourth volume of the Shiraz series. These results seem to result partly from the difference between the books in terms of proficiency levels.

مقایسه واژه‌های آموزشی مجموعه‌های شیراز و پرفا با تمرکز بر بسامد واژگانی: پژوهشی پیکره بنیاد

دانشجوی دکتری رشته زبان‌شناسی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

فائزه مرصوص

استاد زبان‌شناسی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

فردوس آقاگل‌زاده*

دانشیار زبان‌شناسی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

عالیه کرد زعفرانلو کامبوزیا

چکیده

امروزه تلاش‌های پرثمری را در حوزه آموزش زبان فارسی شاهدیم؛ با وجود این، به علت فقدان مطالعات وافی و کافی و نیز پژوهش‌های بنیادین در این زمینه، هنوز کاستی‌هایی به چشم می‌خورد. واژه‌گزینی و آموزش علمی واژه یکی از همین حوزه‌هاست که با ابهاماتی، چون اصول‌گزینش واژه‌های آموزشی زبان فارسی، سطح‌بندی واژه‌ها و نحوه آموزش آنها مواجه است. در آموزش واژه‌های زبان دوم/خارجی، بسامد واژگانی و کاربردی بودن واژه‌ها دو اصل مهم تلقی می‌شوند. پژوهش حاضر با هدف بررسی واژه‌گزینی دو مجموعه آموزشی شیراز و پرفا و مقایسه بسامد واژه‌های آموزشی آنها انجام گرفته و از این رو، بسامد واژگانی این دو مجموعه با یکدیگر مقایسه شده است. واژه‌های هر مجموعه به روش کتابخانه‌ای از واژه‌نامه‌های کتاب‌ها جمع‌آوری شده است. سپس، میزان بسامد واژه‌های این دو مجموعه با فهرست واژه‌های چند پژوهش دیگر مقایسه شد. تحلیل داده‌ها در این پژوهش با استفاده از نرم‌افزار مایکروسافت اکسل و روش‌های جدول‌محوری و فرمول‌نویسی انجام شده است. نتایج پژوهش نشان می‌دهند که در مجموع، ۸۶۴ واژه، یعنی بیش از ۳۰ درصد از واژه‌های این دو مجموعه مشترک هستند. همچنین، ۴۷/۱۵ درصد از واژه‌های مجموعه شیراز و ۳۸/۷۵ درصد از واژه‌های مجموعه پرفا حداقل در یک فهرست آمده‌اند. در نهایت، می‌توان چنین برداشت کرد که مجموعه شیراز با اشتراک حدود ۵۰ درصد از واژگان آموزشی خود با حداقل یکی از فهرست‌های بسامدی انتخابی، وضعیت بهتری از جهت بسامد واژگانی نسبت به مجموعه پرفا دارد.

کلیدواژه‌ها: آموزش زبان فارسی، گزینش محتوای آموزشی، آموزش واژه، بسامد واژگانی.

– مقاله حاضر برگرفته از رساله دکتری رشته زبان‌شناسی دانشگاه تربیت مدرس است.

* نویسنده مسئول: aghagolz@modares.ac.ir

۱. مقدمه

در دوره‌های اخیر، آموزش زبان فارسی به‌عنوان یکی از شاخه‌های زبان‌شناسی کاربردی، به‌صورت تخصصی مورد توجه زبان‌شناسان و مدرسان این زبان بوده است. امروزه آموزش زبان فارسی به‌سبب مطرح شدن آن به‌عنوان زبان علم، خصوصاً در حوزه معارف اسلامی، در سطح منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای گسترش روزافزونی یافته است و این مسأله به تدریج موجب شده است که این زبان، جایگاه برجسته‌ای در میان کشورهای منطقه کسب کند. از طرفی، ارتقای جایگاه زبان فارسی در حوزه بین‌المللی یکی از هشت هدف کلان در نقشه جامع علمی کشور در نظر گرفته شده است (سند نقشه جامع علمی کشور، ص ۷، بند ۶). این مسأله نشان‌دهنده ضرورت پیش‌بینی راهبردها و انجام اقدامات ملی همچون توسعه زبان فارسی به‌عنوان یکی از زبان‌های علمی در سطح جهان و توسعه روش‌های آسان و سریع زبان‌آموزی و ... در این زمینه است. با وجود تلاش‌ها و اقدامات پرباری که در این زمینه انجام شده است، هنوز راه زیادی تا رسیدن به اهداف علمی در حوزه آموزش زبان فارسی در سطح بین‌المللی در پیش داریم و کمبود برخی پژوهش‌های زیربنایی در این زمینه مشهود است. یکی از این موارد، گزینش محتوای واژگانی متناسب با سطوح زبان‌آموزی در کتاب‌ها و برنامه‌های درسی آموزش زبان فارسی است.

پژوهش‌های حوزه آموزش زبان، از جمله میرا^۱ (1980) و نیشن^۲ (1990) نشان می‌دهند که بسیاری از مشکلات زبان‌آموزان در تولید و دریافت زبان ناشی از دانش واژگانی کم آنهاست (Kang, 1995: 43) به نقل از مرصوص، (۱۳۸۹: ۳۲). اصولاً، بدون واژه یادگیری زبان غیرممکن است (Rivers, 1981: 242). با توجه به آنچه گفته شد، اهمیت و نقش کلیدی واژه در آموزش زبان دوم یا خارجی، به‌طور عام، و در برنامه‌های درسی، روش‌های تدریس و شیوه‌های آزمون‌سازی، به‌طور خاص، مشخص و بارز است. گزینش محتوای آموزشی متناسب با سطح و اهداف زبان‌آموزان نقش بسزایی در یادگیری و تحقق اهداف آموزش دارد. به عقیده صحرائی و همکاران (۱۳۹۱)، برای تعیین محتوای موردنیاز برای طراحی برنامه درسی، باید فرایندی شامل چهار گام طی شود که دومین گام

---

1. Meara, P.

2. Nation, I. S. P.

آن گزینش است؛ یعنی پس از محدود کردن محتوای درس به مهارت/ مهارت‌های موردنیاز، گام دوم، گزینش اجزای زبانی، مثل واژه، الگوهای دستوری و نقش‌های زبان است. گردآوری واژگان پایه^۱ (یا آنچه امروز برنامه‌دستی واژگانی شناخته می‌شود) حاصل همین بحث گزینش و درجه‌بندی واژگان است (صحرائی، ۱۳۹۱: ۱۰۲-۱۰۳).

به عقیده نیشن (2003)، بسامد واژگانی و کاربردی بودن واژه‌ها دو اصل در آموزش واژه‌های زبان دوم/خارجی قلمداد می‌شوند. شهبازی (۱۳۸۷) شش معیار اصلی و ریزمعیارهایی را برای گزینش واژگان ارائه می‌کند که یکی از آنها بسامد است. ویلکینز^۲ (118: 1972) معتقد است که یکی از مهم‌ترین معیارها بسامد است و معمولاً، نه لزوماً، مفیدترین واژه‌ها پرکاربردترین آنها هستند. اکنون پرسشی که مطرح می‌شود این است که واژه‌های آموزشی کتاب‌های آموزش زبان فارسی از نظر بسامد چه تناسبی با پیکره‌های واژگانی زبان فارسی منتخب در این پژوهش یعنی، فهرست واژه‌های پژوهش صحرائی و همکاران (۱۳۹۸)، نعمت‌زاده و همکاران (۱۳۹۰) و عاصی (۱۳۹۸) دارند. از این رو، پژوهش حاضر با هدف بررسی واژه‌گزینی و مقایسه بسامد واژه‌های آموزشی در دو مجموعه شیراز (صحرائی و همکاران، ۱۳۹۹) و پرفا (میردهقان و همکاران، ۱۳۹۷) انجام گرفته است. معیار انتخاب این دو مجموعه دو اصل به‌روز و پرکاربرد بودن آنهاست. باتوجه به آنچه گفته شد، پرسش‌های پژوهش به قرار زیر هستند:

۱. بسامد واژه‌های هریک از دو مجموعه آموزشی شیراز و پرفا چه نسبتی با فهرست واژه‌های سه پیکره یا فهرست واژگانی موردنظر (فهرست واژه‌های پژوهش صحرائی و همکاران (۱۳۹۸)، نعمت‌زاده و همکاران (۱۳۹۰) و عاصی (۱۳۹۸)) دارد؟

۲. پراکندگی واژه‌های آموزشی این دو مجموعه آموزشی چگونه است؟

۳. نسبت بسامد واژه‌های هر سطح از این دو مجموعه آموزش زبان فارسی چگونه است؟

فرضیه متناظری برای این پرسش‌ها وجود ندارد و پاسخ آن از طریق بررسی و تحلیل آماری به دست خواهد آمد.

---

1. core lexicon
2. Wilkins, D.A.

پرداختن به پژوهش حاضر مستلزم ارائه توضیحی مختصر در مورد این دو مجموعه است. مجموعه آموزش زبان فارسی شیراز در چهار جلد تألیف شده است که تاکنون تنها یک جلد آن به چاپ رسیده و بقیه جلد‌ها در مرحله چاپ هستند. این مجموعه ویژه فارسی آموزان سطح مقدماتی است و برای دانش آموزان پایه هفتم به بعد مدارس لبنان تألیف شده است. این کتاب ۶ بخش و هر بخش ۳ درس دارد که هر کدام شامل صفحه‌ها و واژه، گفتگو، دستور و تلفظ هستند. این کتاب چهارمهارتی و دارای فعالیت‌های ارتباطی است. همچنین، کتاب مذکور دارای کتاب مدرس است که آن نیز در مرحله چاپ است. این مجموعه کتاب توسط انتشارات بین‌المللی آرفا ثبت شده و به چاپ رسیده است. مجموعه کتاب‌های پرفا در سه جلد و توسط نشر نگارستان اندیشه به چاپ رسیده است. این کتاب ۱۲ بخش و هر بخش چهار درس دارد. هر بخش شامل محتوای کارکردی، دستوری و واژگانی است و چهار مهارت اصلی را نیز دربردارد. این کتاب دارای کتاب کار و نیز راهنمای مدرس است.

۲. پیشینه پژوهش

شهبازی (۱۳۸۷) چنین بیان می‌کند که آموزش صحیح و کامل چهار بخش اساسی دارد: گزینش محتوای آموزش، درجه‌بندی مواد آموزش، آموزش و ارزشیابی. به عقیده او، واژه یکی از مؤلفه‌های اساسی زبان است و آموزش آن از اهمیت بالایی برخوردار است. به گفته وی، در روش‌های سنتی آموزش زبان، گزینش واژگان با تکیه بر شمّ زبانی، تجربه و ذوق و سلیقه افراد انجام می‌گیرد و از این رو، احتمال خطا در آن زیاد است. از نظر وی، مهم‌ترین ایرادی که می‌توان بر واژگان مجموعه آموزش زبان فارسی «آرفا» (ثمره، ۱۳۷۲) وارد کرد این است که واژگان به‌طور سلیقه‌ای و تجربی گزینش شده‌اند. از نظر تعداد واژگان، زبان آموز پس از گذراندن دوره آموزشی مجموعه کتاب‌های آرفا، بیش از ۵۰۰۰ واژه فارسی یاد می‌گیرد و از نظر وی این تعداد بسیار زیاد است.

پژوهش شاهرخی (۱۳۹۵) با هدف معیارسازی واژگان در آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان و ارائه فهرست واژگانی متناسب با سطوح مهارتی مختلف در چارچوب مشترک زبانی اتحادیه اروپا انجام شده است. روش این تحقیق، تحلیل محتوای کیفی و

ابزار تحقیق بازبینه‌های پژوهشگر آن و نیز پیمایش توافقی محور دلفی^۱ (نظرخواهی از خبرگان و متخصصان زبان‌شناسی) بوده است. بدین ترتیب، چارچوبی معیار برای یادگیری، آموزش و ارزشیابی آزوفا (آموزش زبان و فرهنگ فارسی به غیرفارسی‌زبانان) به همراه فهرست واژگانی و نقش‌ها و مفاهیم طبقه‌بندی‌شده متناسب با چهار سطح مبتدی یک، مبتدی دو، متوسط یک و متوسط دو به دست آمد.

پژوهش جهانگردی و همکاران (۱۳۹۵) با استفاده از ابزارهای زبان‌شناسی پیکره‌ای، به سنجش میزان همپوشانی و انطباق واژه‌های ارائه‌شده در کتاب‌های آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان، با پربسامدترین واژه‌های زبان فارسی پرداخته است. آنها پژوهش‌های پیکره‌بنیاد^۲ (Sinclair, 1991; 2004) را نقطه شروع بسیاری از رویکردهای پیکره‌بنیاد در آموزش زبان می‌دانند و با ذکر اهمیت پیکره‌ها، از آنها به عنوان خوراک کلاس‌های آموزش زبان یاد کرده‌اند. روش این پژوهش کتابخانه‌ای و مقایسه‌ای است. به این منظور، فهرست‌های واژگانی هریک از کتاب‌ها و نیز پیکره زبان‌آموزی با فهرست واژگانی - بسامدی پیکره‌مبنا مقایسه شده است. نتایج نشان داده است که به لحاظ سطوح واژه‌آموزی، کتاب‌ها گاهی صرفاً ۲٪ از واژه‌های پربسامد زبان فارسی را به زبان‌آموزان معرفی کرده بودند.

صحرائی و همکاران (۱۳۹۶) با اشاره به اهمیت یادگیری واژه و تأیید نظر کارشناسان مبنی بر ترادف یادگیری واژه با یادگیری زبان، اهمیت سطح‌بندی محتوای واژگانی در منابع درسی را تبیین نموده‌اند. به اعتقاد آنها، استفاده از صورت نشان‌دار واژه‌های زبان و گنجاندن سلیقه‌ای واژه‌ها در منابع آموزش زبان فارسی، یکی از بزرگترین چالش‌ها بر سر راه یادگیری زبان فارسی است که باید به شکلی اصولی به آن پرداخته شود. به باور نیشن (2006)، وقتی اندوخته واژگانی یک زبان‌آموز بین ۸۰۰۰ تا ۹۰۰۰ واژه باشد، فرد قادر به درک متون ساده‌نشده زبان مقصد خواهد بود. بر این اساس، آنها به این موضوع پرداخته‌اند که یادگیری این تعداد واژه برای یک بومی‌زبان بسیار ساده است و در اثر مجاورت و برخورد زبانی، حتی در دوران کودکی، این امر میسر خواهد شد.

---

1. Delphi
2. corpus-based

با وجود این، از آن جایی که زبان آموز از چنین شرایطی برخوردار نیست، لازم است در یادگیری زبان مقصد از روش‌های خاصی استفاده شود و با در نظر داشتن اولویت‌های ویژه و گزینش واژه‌های کاربردی‌تر و مفیدتر، به یادگیری زبان بپردازد. یکی از اهداف این پژوهش، مقایسه بین واژه‌های پرسامد پژوهش‌های مختلف است. صحرائی و همکاران (۱۳۹۶) با استخراج و بسامدگیری واژه‌های موجود در متون مطبوعاتی، فهرستی از واژه‌های پرکاربرد فارسی ارائه کرده‌اند. به این منظور، پیکره‌ای متشکل از بیش از یک میلیون و دویست هزار واژه در زمینه‌های فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، ورزشی، علمی، اقتصادی و ادبیات داستانی از روزنامه‌های کثیرالانتشار استخراج و در پایگاه داده‌ای که جهت انجام این پژوهش تولید شده، گردآوری شده است. در گام بعدی، واژه‌ها برچسب‌گذاری و بسامدگیری شده‌اند و جدول «جمع بسامدها» نیز تهیه شده است. ماحصل کار با پژوهش‌های مشابه، از جمله پژوهش‌های حسنی (۱۳۸۴)، صحرائی و همکاران (۱۳۹۸) و نعمت‌زاده و همکاران (۱۳۹۰) مقایسه شده است. اعتبارسنجی یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که به دلیل یکسان نبودن منبع داده‌ها در پژوهش‌ها، بین پژوهش صحرائی و همکاران (۱۳۹۶) و دیگر پژوهش‌ها ۳۰ درصد اختلاف وجود دارد.

باتوجه به آنچه گفته شد، نقد و بررسی کتاب‌های آموزشی زبان فارسی و بازنگری و اصلاح محتوای آموزشی آنها از اهمیت بالایی برخوردار است و مسبوق به سابقه نیز است. هدف از انجام پژوهش حاضر بررسی میزان بسامد واژگانی واژه‌های دو مجموعه آموزشی زبان فارسی (شیراز و پرفا) است. مطالعات مشابه در حوزه نقد و بررسی کتاب‌های آموزش زبان فارسی - که با هدف بررسی نقاط قوت و ضعف محتوای آموزشی انجام می‌پذیرند - در جهت اصلاح و رشد کیفیت آموزش زبان فارسی ضروری است. نتایج و یافته‌های این پژوهش می‌توانند به منظور بازنگری و اصلاح محتوای آموزشی به کار روند و در جهت تألیف کتاب‌های آموزشی برای مؤلفان مفید واقع شوند.

۳. روش

واژه‌های هر مجموعه به روش کتابخانه‌ای از واژه‌نامه انتهای کتاب‌ها جمع‌آوری شده است و بعد از یکسان‌سازی، ویرایش و برچسب‌گذاری مقوله‌ها، بسامد واژگانی این دو مجموعه با یکدیگر مقایسه شد. سپس، میزان بسامد واژه‌های این دو مجموعه با فهرست

واژه‌های پژوهش صحرائی و همکاران (۱۳۹۸)، نعمت‌زاده و همکاران (۱۳۹۰) و عاصی (۱۳۹۸) مقایسه شد. تحلیل داده‌ها در این پژوهش با نرم‌افزار مایکروسافت اکسل و روش‌های جدول محوری و فرمول‌نویسی انجام شده است.

۴. یافته‌ها

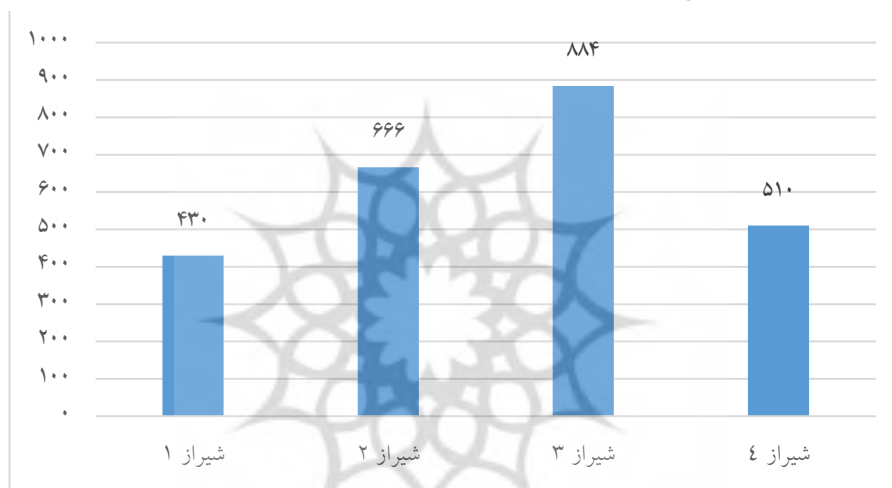
ابتدا واژه‌های آموزشی هر کتاب از جهت تعداد واژه‌های هر سطح و تعداد واژه‌های مشترک در جلدهای یک مجموعه بررسی شدند. جدول (۱)، تعداد واژه‌های هر جلد از مجموعه آموزشی موردنظر و سطح آنها را نشان می‌دهد. آخرین ردیف هر بخش (واژه‌های غیرتکراری) شمارش واژه‌های یکتا را نشان می‌دهد. این عدد به این دلیل با تعداد کل واژه‌ها متفاوت است که بعضی از واژه‌ها بیش از یک بار در واژه‌نامه یک مجموعه آمده‌اند و یا در واژه‌نامه هر دو مجموعه ذکر شده‌اند.

جدول ۱. تعداد واژه‌های کتاب‌های دو مجموعه شیراز و پرفا و سطح هر کتاب و مجموعه

تعداد واژه	سطح زبانی	نام کتاب یا مجموعه
۱۲۱۶	پایه	پرفا ۱
۱۷۱۲	میانی	پرفا ۲
۷۵۹	پیشرفته	پرفا ۳
۲۶۸۷	پایه - پیشرفته	پرفا
۲۵۸۳	پایه - پیشرفته	پرفا (واژه‌های غیرتکراری)
۴۳۰	مقدماتی	شیراز ۱
۶۶۶	پیش میانی	شیراز ۲
۸۸۴	میانی	شیراز ۳
۵۱۰	فوق میانی	شیراز ۴
۲۴۹۰	مقدماتی - فوق میانی	شیراز
۲۲۷۸	مقدماتی - فوق میانی	شیراز (واژه‌های غیرتکراری)
۵۱۷۷	مقدماتی - فوق میانی	همه کتاب‌ها
۳۹۹۷	-	واژه‌های غیرتکراری

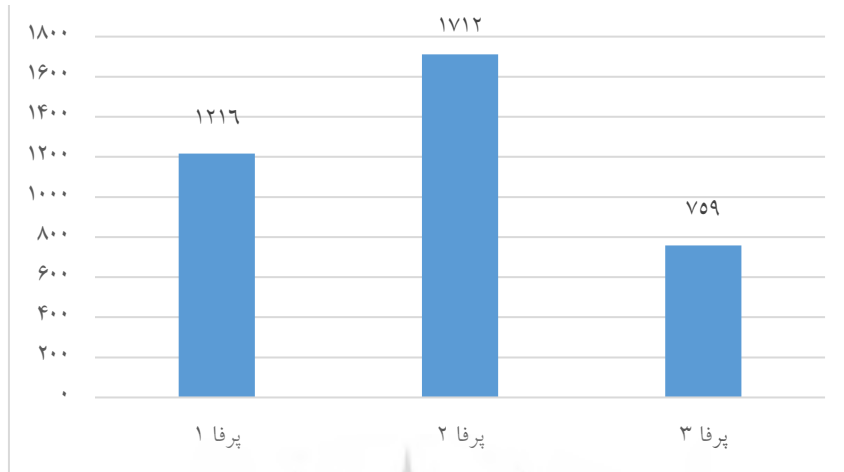
شکل (۱) تعداد واژه‌های کتاب‌های مجموعه شیراز را به تفکیک نشان می‌دهد. براین اساس، با بالاتر رفتن سطح آموزشی تا سطح میانی، تعداد واژه تدریس شده در کتاب بیشتر می‌شود و سپس، دوباره کاهش می‌یابد. این نمودار زنگوله‌ای توجیهی علمی و منطقی دارد؛ وزن اصلی آموزش در سطوح میانی‌ست، زیرا در سطوح ابتدایی آموزش زبان، به دلیل محدودیت میزان داده‌ها و نیز در سطح پیشرفته، به دلیل تخصصی شدن آموزش و اهداف خاص آموزشی، میزان و محتوای آموزشی خاص و کمتر خواهد بود.

شکل ۱: نمودار تعداد واژه‌های هر کتاب از مجموعه شیراز

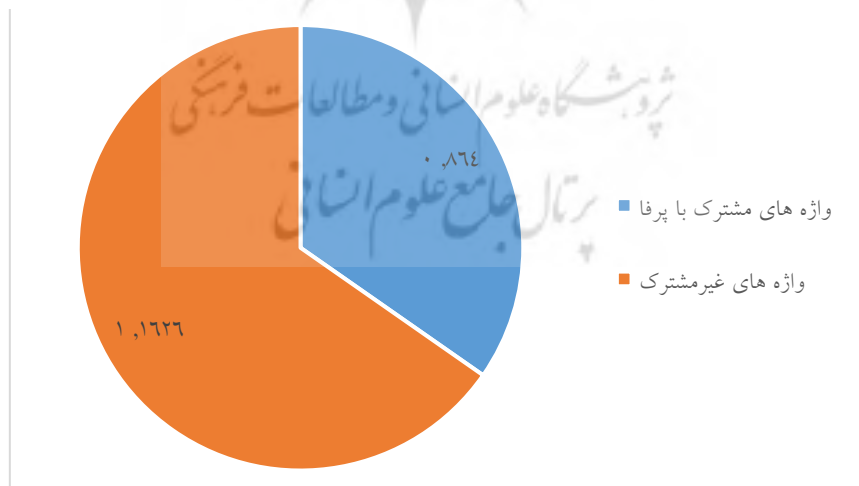
شکل (۲) تعداد واژه‌های کتاب‌های مجموعه پرفا را به تفکیک نشان می‌دهد. براین اساس، تعداد واژه‌های کتاب‌های این مجموعه نیز، مانند مجموعه شیراز شکلی زنگوله‌ای دارد. یعنی با بالا رفتن سطح کتاب از ۱ به ۲، تعداد واژه‌ها افزایش می‌یابد، اما از کتاب ۲ به ۳ تعداد واژه‌ها کاهش می‌یابد.

شکل ۲: نمودار تعداد واژه‌های هر کتاب از مجموعه پرفا

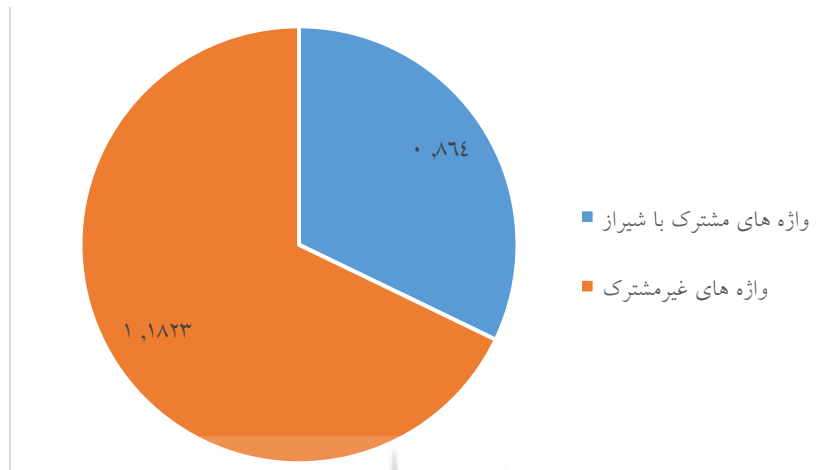

در مجموع، ۸۶۴ واژه در هر دو مجموعه ذکر شده‌اند. در شکل‌های (۳) و (۴)، درصد واژه‌های مشترک دو مجموعه نسبت به کل واژه‌های هر مجموعه نشان داده شده است. مشخص است که بیش از ۳۰ درصد از واژه‌های هر دو مجموعه با مجموعه دیگر مشترک است. از آنجایی که مرکز چاپ و گروه تألیف این دو مجموعه متفاوت است، این اشتراک واژه‌گزینی کاربردی بودن و اهمیت واژه‌های مشترک را نمایان می‌سازد.

شکل ۳: نمودار دایره‌ای واژه‌های مشترک مجموعه شیراز با مجموعه پرفا

شکل ۴: نمودار دایره‌ای واژه‌های مشترک مجموعه پرفا با مجموعه شیراز

بعضی از واژه‌های جمع‌آوری شده، در بیش از یک جلد از مجموعه خود ذکر شده بودند که به نظر می‌رسد ضرورتی در انتخاب این واژه‌ها به عنوان واژه جدید و آموزشی در جلدهای بعدی نبوده است. این واژه‌ها عبارت‌اند از «مناسب» (۲ بار در مجموعه پرفا و ۳ بار در مجموعه شیراز)، «استخر»، «پرسیدن»، «تاریخ»، «چیدن»، «خنده‌دار» و «ریختن» که در هر مجموعه دو بار تکرار شده‌اند.

در مرحله بعد، واژه‌های این دو مجموعه از جهت بسامد واژگانی با فهرست واژه‌های پژوهش صحرائی و همکاران (۱۳۹۸)، نعمت‌زاده و همکاران (۱۳۹۰) و عاصی (۱۳۹۸) مقایسه شدند. در جدول (۲)، خلاصه‌ای از سه پژوهش مذکور قید شده است:

جدول ۲: توصیف فهرست‌های مورد بررسی

نام پژوهش	تعداد واژه‌های پیکره	تعداد واژه‌های فهرست	هدف از پژوهش
نعمت‌زاده و همکاران (۱۳۹۰)	نامشخص	۴۹۷	واژه‌های پایه کودکان دبستانی ایران
صحرائی و همکاران (۱۳۹۸)	۱۲۰۰۰۰	۱۰۰۰	واژه‌های پایه متون مطبوعاتی
عاصی (۱۳۹۸)	۵۰۰۰۰۰۰	۲۷۹۱	تهیه فرهنگ زبان‌آموز
واژه‌های یکنای هر سه فهرست		۳۲۶۱	

در مجموع، ۵۳ واژه هم در هر دو مجموعه پرفا و شیراز و هم در هر سه فهرست موردبررسی (نعمت‌زاده و همکاران (۱۳۹۰)، صحرائی و همکاران (۱۳۹۸)، عاصی (۱۳۹۸)) ذکر شده بودند. این واژه‌ها عبارت‌اند از:

آخر، آمدن، بالا، بد، بردن، بزرگ، بسته، بیمارستان، پا، پایین، پدر، پزشک، تلویزیون، جشن، جوان، چشم، خانه، خواستن، خواندن، خوردن، دختر، درس، دست، دفتر، دندان، دیدن، رفتن، رنگ، روز، ساختمان، ساعت، سر، شب، شهر، صبح، صورت، عکس، غذا، فیلم، کتاب، کمک کردن، کوتاه، کوچک، کودک، گل، لباس، مادر، ماه، مدرسه، مردم، نزدیک، نوشتن، هواپیما.

جدول (۳) تعداد واژه‌های مشترک و مجموعه‌های دارای آنها را نشان می‌دهد. علامت * به معنی قیدشدن واژه‌های مشترک در آن کتاب یا فهرست است. برای مثال، ردیف اول تعداد واژه‌هایی را نشان می‌دهد که در هر دو مجموعه و هر سه فهرست آمده‌اند.

جدول ۳: تعداد واژه‌های مشترک بین مجموعه‌ها و فهرست‌ها

تعداد واژه	عاصی	صحرائی	نعمت‌زاده	شیراز	پرفا	ردیف
۵۳	*	*	*	*	*	۱
۲		*	*	*	*	۲
۱۲۸	*		*	*	*	۳
۱۳۹	*	*		*	*	۴
۱۷			*	*	*	۵
۳۶		*		*	*	۶
۲۳۵	*			*	*	۷
۶	*	*	*		*	۸
۰		*	*		*	۹
۲۳	*		*		*	۱۰
۰	*	*			*	۱۱
۱۷			*		*	۱۲
۴۹		*			*	۱۳
۲۱۱	*				*	۱۴
۲۵	*	*	*	*		۱۵
۱		*	*	*		۱۶

ادامه جدول ۳:

ردیف	پر فا	شیراز	نعمت زاده	صحرائی	عاصی	تعداد واژه
۱۷	*	*	*		*	۵۳
۱۸		*		*	*	۱۱۸
۱۹		*	*			۱۶
۲۰		*		*		۲۸
۲۱		*			*	۲۲۳

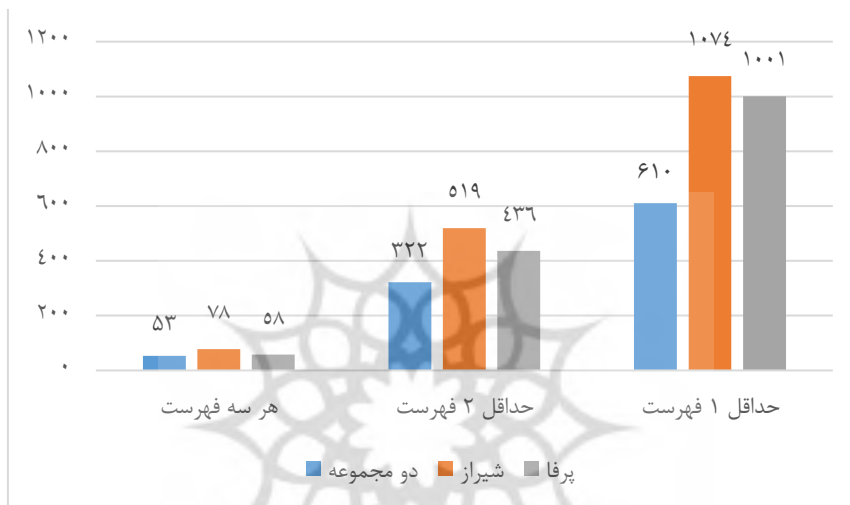
برای به دست آوردن درصد واژه‌های مشترک هر مجموعه با پیکره‌های منتخب و نیز، تحلیل کارآمد و جزئی تر داده‌ها، جدول (۴) آورده شده است:

جدول ۴: تعداد واژه‌های مشترک بین مجموعه‌ها و فهرست‌ها

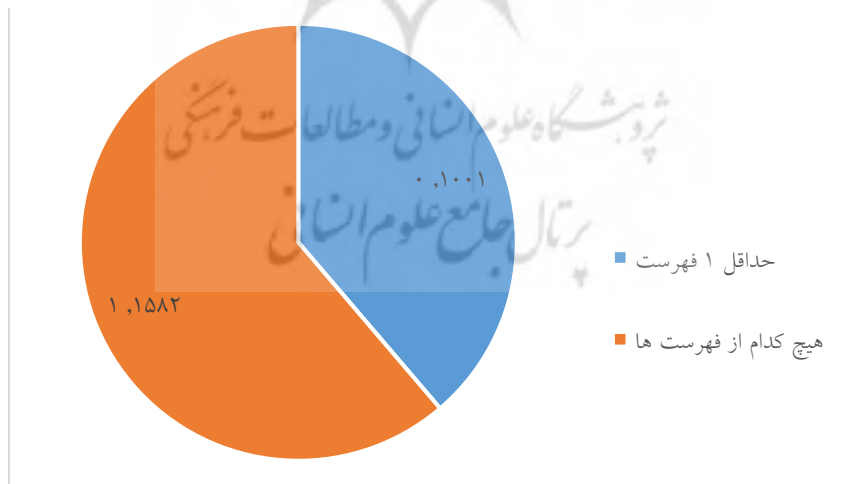
ردیف	موضوع	تعداد واژه	درصد از کل واژه‌های مجموعه
۱	تعداد واژه‌هایی که در هر دو مجموعه و هر ۳ فهرست آمده‌اند	۵۳	۶/۱۳
۲	تعداد واژه‌هایی که در هر دو مجموعه و حداقل ۲ فهرست آمده‌اند	۳۲۲	۳۷/۲۷
۳	تعداد واژه‌هایی که در هر دو مجموعه و حداقل ۱ فهرست آمده‌اند	۶۱۰	۷۰/۶۰
۴	تعداد واژه‌هایی که در هر دو مجموعه آمده‌اند و در هیچ کدام از فهرست‌ها نیستند	۲۵۴	۲۹/۴۰
۵	تعداد واژه‌هایی که در مجموعه شیراز و هر سه فهرست آمده‌اند	۷۸	۳/۴۲
۶	تعداد واژه‌هایی که در مجموعه شیراز و حداقل ۲ فهرست آمده‌اند	۵۱۹	۲۲/۷۸
۷	تعداد واژه‌هایی که در مجموعه شیراز و حداقل ۱ فهرست آمده‌اند	۱۰۷۴	۴۷/۱۵
۸	تعداد واژه‌هایی که در مجموعه شیراز آمده‌اند و در هیچ کدام از فهرست‌ها نیستند	۱۲۰۴	۵۲/۸۵
۹	تعداد واژه‌هایی که در مجموعه پر فا و هر سه فهرست آمده‌اند	۵۸	۲/۲۵
۱۰	تعداد واژه‌هایی که در مجموعه پر فا و حداقل ۲ فهرست آمده‌اند	۴۳۶	۱۶/۸۸
۱۱	تعداد واژه‌هایی که در مجموعه پر فا و حداقل ۱ فهرست آمده‌اند	۱۰۰۱	۳۸/۷۵
۱۲	تعداد واژه‌هایی که در مجموعه پر فا آمده‌اند و در هیچ کدام از فهرست‌ها نیستند	۱۵۸۲	۶۱/۲۵

نتایج جدول (۴) در شکل‌های (۵)، (۶)، (۷) و (۸) قابل مشاهده هستند. شکل (۵) با توجه به یافته‌های جدول (۴)، تعداد واژه‌های مشترک هر کدام از مجموعه‌ها و نیز اشتراک هر دوی آنها با پیکره‌ها و یا عدم اشتراک آنها را نشان می‌دهد. شکل‌های (۶)، (۷) و (۸) نیز درصد این موارد را نشان می‌دهند.

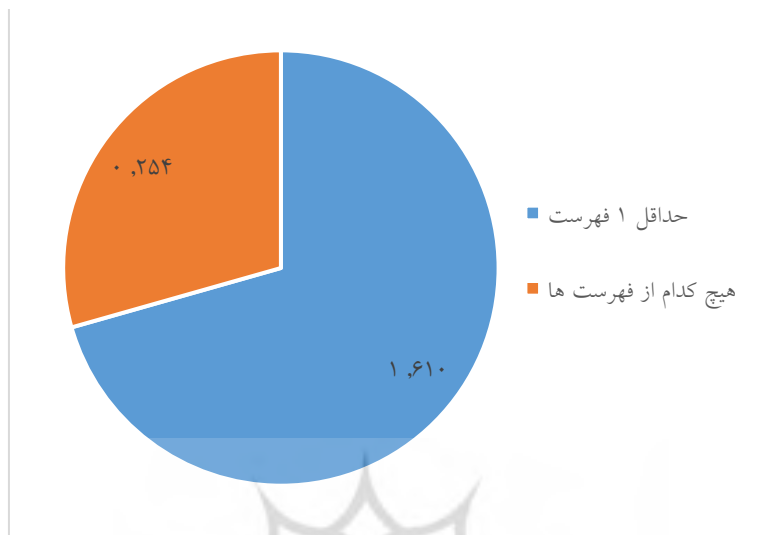
شکل ۵: نمودار میله‌ای تعداد واژه‌های مشترک بین مجموعه‌ها و فهرست‌ها

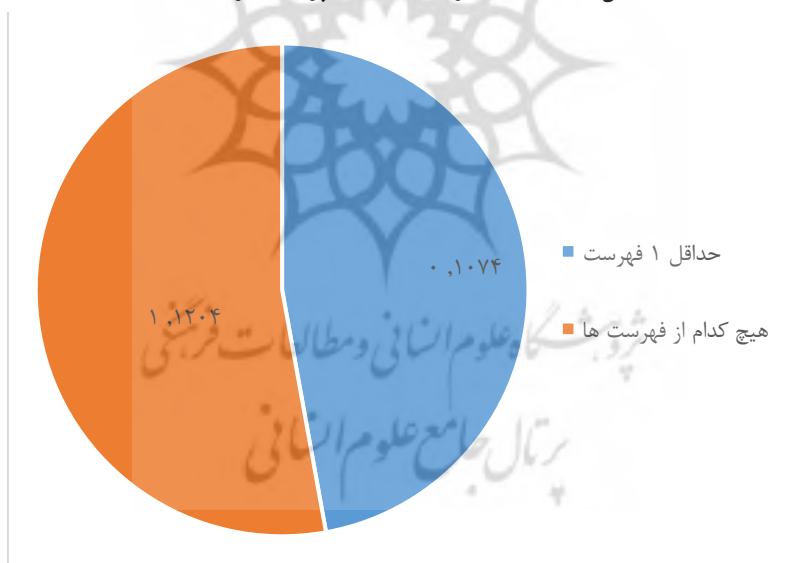
شکل ۶: مقایسه اشتراک واژه‌های دو مجموعه پرفا و شیراز و فهرست‌ها

شکل ۷: مقایسه اشتراک واژه‌های شیراز و فهرست‌ها

شکل ۸: مقایسه اشتراک واژه‌های پرفا و فهرست‌ها

جدول (۵) مقایسه جلد به جلد کتاب‌های دو مجموعه را بر اساس سطح زبانی‌شان نشان می‌دهد. از آنجایی که دو کتاب از جهت سطح بندی و تعداد جلد یکسان نبودند، سطح کتاب‌ها برای مقایسه جلد‌ها ملاک قرار گرفتند. برای نمونه، در جلد اول کتاب پرفا (سطح

مقدماتی) در مجموع، ۱۲۱۶ واژه و در جلدهای ۱ و ۲ از مجموعه شیراز (سطوح مقدماتی و پیش‌میانی) ۱۰۱۷ واژه آموزش داده شده است. تعداد کل واژه‌های این دو جلد از مجموعه شیراز بعد از حذف موارد تکراری بین دو جلد ذکر شده‌اند. از این میان، تعداد ۵۰۸ واژه مشترک بوده‌اند. این بدین معناست که ۴۱/۷۷ درصد از واژه‌های جلد ۱ مجموعه پرفا با واژه‌های جلدهای ۱ و ۲ مجموعه شیراز مشترک بوده‌اند. این عدد برای واژه‌های مجموعه شیراز ۴۹/۹۵ درصد است. در مجموع، از کل واژه‌های غیرتکراری جلد اول مجموعه پرفا و جلدهای اول و دوم مجموعه شیراز، ۲۸/۹۴ درصد از واژه‌ها (۱۷۵۵ مورد) مشترک بوده‌اند.

جدول ۵: مقایسه واژه‌های مشترک بین مجموعه‌ها به تفکیک جلد

شماره جلد	سطح	پرفا		شیراز				تعداد کل	درصد اشتراک کل
		تعداد واژه‌ها	درصد اشتراک	شماره جلد	سطح	تعداد واژه‌ها	درصد اشتراک		
۱	مقدماتی	۱۲۱۶	۴۱/۷۷	۱ و ۲	مقدماتی و پیش‌میانی	۱۰۱۷	۴۹/۹۵	۱۷۵۵	۲۸/۹۴
۲	میانی	۷۱۰	۱۱/۶۹	۳	میانی	۸۷۹	۹/۴۴	۱۵۰۶	۵/۵۱
۳	پیشرفته	۷۵۹	۲/۸۹	۴	فوق‌میانی	۵۱۰	۴/۳۱	۱۲۴۲	۱/۷۷

تحلیل‌های انجام‌شده نشان می‌دهد که:

- زبان آموز پس از گذراندن مجموعه شیراز حدود ۲۵۰۰ واژه را در چهار جلد کتاب و از سطح مقدماتی تا فوق‌میانی می‌آموزد. این مسأله نشان می‌دهد که شیب آموزشی آن ملایم، بار آموزشی آن کمتر و نیز سطح‌بندی کتاب علمی‌تر است.
- زبان آموز پس از گذراندن مجموعه پرفا حدود ۳۷۰۰ واژه را در سه جلد کتاب و از سطح پایه تا پیشرفته می‌آموزد.
- توزیع تعداد واژه‌های آموزشی در هر دو مجموعه به شکل زنگوله با بیشترین تراکم در سطح میانی آموزش است.
- تعدادی واژه در هر مجموعه وجود دارند که از آنها به‌عنوان واژه آموزشی یاد شده است. ضرورت وجود این دسته‌بندی نیازمند بررسی است.

- در مجموع، ۸۶۴ واژه، یعنی بیش از ۳۰ درصد از واژه‌های هر دو مجموعه با مجموعه دیگر مشترک هستند.
- ۵۳ واژه، یعنی ۶/۱۳ درصد از واژه‌ها در هر دو مجموعه و هر سه پیکره یا فهرست وجود داشتند.
- ۶۱۰ واژه در هر دو مجموعه و حداقل ۱ فهرست آمده‌اند، یعنی ۷۰/۶۰ درصد از واژه‌ها.
- ۲۵۴ واژه در هر دو مجموعه آمده‌اند که در هیچ کدام از فهرست‌ها نیستند، یعنی ۲۹/۴۰ درصد واژه‌ها.
- ۷۸ واژه، یعنی ۳/۴۲ درصد از واژه‌های مجموعه شیراز و ۲/۲۵ درصد (۵۸ واژه) از واژه‌های مجموعه پرفا در هر سه پیکره یا فهرست وجود دارند.
- ۵۱۹ واژه (۲۲/۷۸ درصد) از واژه‌های مجموعه شیراز و ۴۳۶ واژه (۱۶/۸۸ درصد) از واژه‌های مجموعه پرفا حداقل در دو پیکره یا فهرست آمده‌اند.
- ۱۰۷۴ واژه (۴۷/۱۵ درصد) از واژه‌های مجموعه شیراز و ۱۰۰۱ واژه (۳۸/۷۵ درصد) از واژه‌های مجموعه پرفا حداقل در یک پیکره یا فهرست آمده‌اند.
- ۱۲۰۴ واژه (۵۲/۸۵ درصد) از واژه‌های مجموعه شیراز و ۱۵۸۲ واژه (۶۱/۲۵ درصد) از واژه‌های مجموعه پرفا در هیچ کدام از پیکره‌ها یا فهرست‌ها نیستند.
- در مجموع، از کل واژه‌های غیر تکراری جلد اول مجموعه پرفا و جلد‌های اول و دوم مجموعه شیراز (۱۷۵۵ واژه)، ۲۸/۹۴ درصد از واژه‌ها مشترک بوده‌اند. این درصد برای جلد دوم پرفا و جلد سوم شیراز ۵/۵۱ و برای جلد سوم پرفا و جلد چهارم شیراز ۱/۷۷ است.

۵. بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی واژه‌گزینی در کتاب‌های آموزش زبان فارسی، با بررسی موردی دو مجموعه آموزشی شیراز و پرفا انجام گرفت. پرسش‌های پژوهش حاضر از این قرار بودند: الف) بسامد واژه‌های هر یک از دو مجموعه آموزشی شیراز و پرفا چه نسبتی با فهرست واژه‌های سه پیکره یا فهرست واژگانی مورد نظر، یعنی فهرست واژه‌های پژوهش صحرائی و همکاران (۱۳۹۸)، نعمت‌زاده و همکاران (۱۳۹۰) و عاصی (۱۳۹۸) دارد؟؛ ب)

پراکندگی واژه‌های آموزشی این دو مجموعه آموزشی چگونه است؟ و پ) نسبت بسامد واژه‌های هر سطح از این دو مجموعه آموزش زبان فارسی چگونه است؟
به منظور پاسخ به این پرسش‌ها، واژه‌های این دو مجموعه آموزشی جمع‌آوری شدند و با یکدیگر و سپس، با سه پیکره یا فهرست واژگانی شناخته‌شده زبان فارسی (فهرست واژه‌های پژوهش صحرائی و همکاران (۱۳۹۸)، نعمت‌زاده و همکاران (۱۳۹۰) و عاصی (۱۳۹۸)) مقایسه شدند. پیش فرضی برای این پرسش‌ها ارائه نشد تا با بررسی نتایج و یافته‌ها و توصیف آنها نتایج مشخص شود.

پاسخ پرسش اول چنین به دست آمد که مجموعه شیراز با اشتراک حدود ۵۰ درصد واژگان آموزشی با حداقل یکی از فهرست‌های بسامدی انتخابی وضعیت بهتری از جهت بسامد واژگانی نسبت به مجموعه پرفا دارد. با وجود این، لازم است هر دو مجموعه با توجه به ضرورت‌های آموزش، از جمله محتوای آموزشی کاربردی، نیاز مخاطبان، سن مخاطبان و نیز اهداف یادگیری و ... در بازبینی مجموعه واژه‌های کاربردی و پربسامد، جامعه هدف را بیش از پیش در نظر گیرند. پاسخ پرسش دوم این است که با بالاتر رفتن سطح آموزشی تا سطح میانی، تعداد واژه تدریس شده در هر دو کتاب افزایش می‌یابد و سپس، در سطوح بالاتر مجدداً کاهش می‌یابد. نمودار زنگوله‌ای پراکندگی واژه‌های هر مجموعه توجیهی علمی و منطقی دارد و نشان می‌دهد که وزن اصلی آموزش در هر دو مجموعه در سطوح میانی است. نتایج پژوهش در زمینه پاسخ پرسش سوم نشان می‌دهند که بیشترین درصد اشتراک واژه در سطوح مقدماتی و پیش‌میانی (یعنی بین جلد اول مجموعه پرفا و جلد‌های اول و دوم مجموعه شیراز) و کمترین اشتراک در سطوح فوق‌میانی و پیشرفته (یعنی جلد سوم پرفا و جلد چهارم شیراز) است. به نظر می‌رسد که بخشی از این نتایج به دلیل نامتقارن بودن و همسان نبودن سطح‌بندی کتاب‌هاست.

در پایان، پیشنهاد می‌شود که برای یکپارچگی نظام آموزشی زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان، متولیان این امر بر روی یک معیار مرجع واحد در آموزش زبان فارسی به توافق برسند تا به سندی متقن و ملی برای پیشبرد اهداف آموزش زبان فارسی دست یابند.

سپاسگزاری

جا دارد مراتب سپاسگزاری خود را نسبت به یاری و کمک‌های بی‌دریغ استاد گرانقدر، جناب آقای دکتر رضامراد صحرائی و نیز کمک و دلسوزی همکاران محترم جناب آقای مهندس امیرحسین مجیری، آقای غلامحسین رضاپور و سرکار خانم هدی سلیمی و خانم منیره شهباز ابراز دارم.

تعارض منافع

تعارض منافع ندارم.

ORCID

Faezeh Marsous

<https://orcid.org/0000-0002-2468-0448>

Ferdows Aghagolzade

<https://orcid.org/0000-0003-0531-6090>

Seilakhur

Aliye Krr d Zaffrall u

<https://orcid.org/0000-0003-0528-739X>

Kambuzia

منابع

- ثمره، یدالله. (۱۳۷۲). آموزش زبان فارسی (آزفا). تهران: انتشارات بین‌المللی الهدی.
- جهانگردی، کیومرث، عاصی، مصطفی، افراشی، آرزیتا و وکیلی فرد، امیررضا. (۱۳۹۵). واژه در کتاب‌های آموزش زبان فارسی به غیر فارسی‌زبانان: پژوهشی پیکره‌بنیاد. پژوهش‌نامه آموزش زبان فارسی به غیر فارسی‌زبانان، ۵(۱۲)، ۲۵-۳۰.
- حسنی، حمید. (۱۳۸۴). واژه‌های پرکاربرد فارسی امروز (برمبنای پیکره یک میلیون واژه‌ای). تهران: کانون زبان ایران.
- شاهرخی شهرکی، مریم. (۱۳۹۵). بررسی و ارائه واژگان در آزوفا بر اساس چارچوب مشترک زبانی اتحادیه اروپا. رساله دکتری، دانشگاه پیام نور.
- شهبازی، ایرج. (۱۳۸۷). گزینش و آموزش واژگان (همراه با نقدی مختصر بر واژگان آزفا). مجموعه مقالات سمینار آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان، به کوشش سید ضیاءالدین تاج‌الدین و زهرا عباسی (۲۶۸-۲۳۳). تهران: کانون زبان ایران.
- صحرائی، رضامراد. (۱۳۹۱). سطح‌بندی آموزشی و محتوایی برای آموزش زبان فارسی به غیرایرانیان (طرح پژوهشی). تهران: دانشگاه علامه طباطبائی.

صحرائی، رضامراد، طالبی، مروارید و مجیری فروشانی، امیرحسین. (۱۳۹۶). مقایسه واژه‌های پایه زبان فارسی در شش پژوهش. پژوهش‌نامه آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان، ۶(۱)، ۱۱۵-۱۳۴.

صحرائی، رضامراد، مجیری فروشانی، امیرحسین و طالبی، مروارید. (۱۳۹۸). واژه‌های پایه زبان فارسی مبتنی بر متون مطبوعاتی. زبان پژوهی، ۳۳، ۳۵۳-۳۷۸.

صحرائی، رضامراد، آقای، حمید، طبسی، سیده فاطمه و رستم‌زاده، نسترن. (۱۳۹۹). مجموعه آموزش زبان فارسی شیراز (جلد ۱). تهران: انتشارات آزفا.

صحرائی، رضامراد، آقای، حمید، طبسی، سیده فاطمه، سلطانی، مریم و رضاپور، غلامحسین. (۱۴۰۰). مجموعه آموزش زبان فارسی شیراز (جلد ۲). تهران: انتشارات آزفا.

صحرائی، رضامراد، آقای، حمید، سلطانی، مریم، طبسی، سیده فاطمه و رضاپور، غلامحسین. (در دست چاپ). مجموعه آموزش زبان فارسی شیراز (جلد ۳). تهران: انتشارات آزفا.

صحرائی، رضامراد، آقای، حمید، سلطانی، مریم، طبسی، سیده فاطمه و رضاپور، غلامحسین. (در دست چاپ). مجموعه آموزش زبان فارسی شیراز (جلد ۴). تهران: انتشارات آزفا.

عاصی، سید مصطفی. (۱۳۹۸). فرهنگ زبان آموز پیشرفته فارسی. تهران: سمت.
مرصوص، فائزه. (۱۳۸۹). تغییر حوزه‌های معنایی و تصویر بر آموزش واژه‌ها. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علامه طباطبائی.

میردهقان، مهین‌ناز، کریم‌زاده، سیمین، باقری، فرشته، عبداللهی پارسا، طاهره و آقای، حمید. (۱۳۹۷). مجموعه آموزشی پرفا (جلد ۱). تهران: نگارستان اندیشه.

میردهقان، مهین‌ناز، ملائیان، مهرانوش، آقای، حمید، باقری، فرشته و عبداللهی پارسا، طاهره. (۱۳۹۸). مجموعه آموزشی پرفا (جلد ۲). تهران: نگارستان اندیشه.

میردهقان، مهین‌ناز، عبداللهی پارسا، طاهره، حاجی باقری، زهرا، باقری، فرشته، آقای، حمید و منتظری، زینب. (۱۳۹۸). مجموعه آموزشی پرفا (جلد ۳). تهران: نگارستان اندیشه.

نقشه جامع علمی کشور. (۱۳۸۹). تهران: شورای عالی انقلاب فرهنگی.

نعمت‌زاده، شهین، دادرس، محمد، دستجردی کاظمی، مهدی و منصوری‌زاده، محرم. (۱۳۹۰). واژه‌های پایه فارسی از زبان کودکان ایرانی. تهران: مؤسسه فرهنگی مدرسه برهان (انتشارات مدرسه).

References

- Assi, S. (2019). *Advanced Learner's Persian Dictionary*. Tehran: Samt. [In Persian]
- Comprehensive scientific map of the country*. (2010). Tehran: Supreme Council of the Cultural Revolution. [In Persian]
- Hassani, H. (2005). The most frequent words of the Contemporary Persian (Based on the One-Million-Word Corpus). In Z. Tajeddin & Z. Abbasi (Eds.), *The seminar of teaching Persian to Non-Persians*, (pp. 233-268). Tehran: Iran Language Institute (ILI) Publishing. [In Persian]
- Jahangardi, K., Assi, M., Afrashi, A., & Vakilifard, A. (2016). Vocabulary in the textbooks of teaching Persian to non-Persian speakers: A corpus-based study. *Journal of Teaching Persian to Speakers of Other Languages* (Vol. 5), 2(12), 3-26. [In Persian]
- Kang, S. H. (1995). The effects of a context-embedded approach to second-language vocabulary learning. *System*, 23(1), 43-55.
- Marsous, F. (2011). *The effect of semantic fields and picture on teaching vocabulary* [Msster's teeiis, Allameh Tabataba'i University]. [In Persian]
- Meara, P. (1980). Vocabulary acquisition: A neglected aspect of language learning. *Language Teaching and Linguistics: Abstracts*, 13(4), 221-246.
- Mirdehghan, M., Karimzadeh, S., Bagheri, F., Abdollahiparsa, T., & Aghayi, H. (2019). *Professional Series of PARFA- Elementary*. Tehran: Negarestan Andisheh Publishing. [In Persian]
- Mirdehghan, M., Mollaiyan, M., Aghayi, H., Bagheri, F., & Abdollahiparsa, T. (2020). *Professional Series of PARFA- Intermediate*. Tehran: Negarestan Andisheh Publishing. [In Persian]
- Mirdehghan, M., Abdollahiparsa, T., Hajibagheri, Z., Bagheri, F., Aghayi, H., & Montazeri, Z. (2020-2021). *Professional Series of PARFA- Advanced*. Tehran: Negarestan Andisheh Publishing. [In Persian]
- Nation, I. S. P. (1990). *Teaching and Learning Vocabulary*. Newbury House, Mass.
- Nation, I. S. P. (2003). Vocabulary. In D. Nunan (Ed.), *Practical English Language Teaching*, (pp. 129-152). New York: MacGraw Hill.
- Nation, I. S. P. (2006). How large a vocabulary is needed for reading and listening?. *Canadian Modern Language Review*, 63(1), 59-82.

- Nematzadeh, S., Dadras, M., Dastjerdi Kazemi, M., Mansourizadeh, M. (2011). *Basic Persian vocabulary of Iranian Children*. Tehran: Madreseh. [In Persian]
- Rivers, W. (1981). *Teaching Foreign-Language Skills*. Chicago: University of Chicago Press.
- Samareh, Y. (1993). *Azfa*. Tehran: Alhoda international publishing. [In Persian]
- Sahraei, R. (2012). *Educational leveling and content leveling for teaching Persian language to non-Iranians* [Academical Research]. Tehran: Allmneh Tbbtt bb''i Uii rrr ii ty.
- Sahraei, R., Talebi, M., Mojiri Foroushani, A. (2017). Basic words in Farsi: A comparison of six studies. *Journal of Teaching Persian to Speakers of Other Languages*, 6(13), 115-134. [In Persian]
- Sahraei, R., Mojiri Foroushani, A., & Talebi, M. (2019). Persian basic words based on newspaper texts. *Scientific Journal of Language Research*, 11(33), 353-378. [In Persian]
- Sahraei, R., Aghayi, H., Tabasi, F., & Rostamzade, N. (2021). *Shiraz-Elementary*. Tehran: Azfa International Publications. [In Persian]
- Sahraei, R., Aghayi, H., Tabasi, F., Soltani, M., & Rezapour, G. (2021). *Shiraz- Pre-intermediate*. Tehran: Azfa International Publications. [In Persian]
- Sahraei, R., Aghayi, H., Soltani, M., Tabasi, S. F. & Rezapour, G. (2023). *Shiraz- intermediate*. Tehran: Azfa International Publications. [In Persian]
- Sahraei, R., Aghayi, H., Soltani, M., Tabasi, S. F. & Rezapour, G. (under publication). *Shiraz- upper-intermediate*. Tehran: Azfa International Publications. [In Persian]
- Shahbazi, I. (2008-2009). Selecting and teaching vocabulary (with a brief review of AZFA vocabulary). In Z. Tajeddin & Z. Abbasi (Eds.), *Teaching Persian Language to Non-Persian Speakers*, (pp. 268-233). Tehran: Iran Language Institute (ILI) Publishing. [In Persian]
- Shahrokhi Shahraki, M. (2016-2017). *Studying and presenting vocabulary for AZOFA according to Common European Framework of References* [Doctoral dissertation, Tehran: Payame Noor University]. [In Persian]
- Sinclair, J. M. (1991). *Corpus, Concordance, Collocation*. Oxford: Oxford University Press.

- Sinclair, J. M. (Ed.) (2004). *How to Use Corpora in Language Teaching* (Vol. 12). Amsterdam: John Benjamins Publishing.
- Wilkins, D. A. (1972). *Linguistics in Language Teaching*. Cambridge: The MIT press.

استناد به این مقاله: مرصوص، فائزه، آفاگل زاده، فردوس و کرد زعفرانلو کامبوزیا، عالیہ. (۱۴۰۲). مقایسهٔ آزمون‌های آموزشی مجموعه‌های شیراز و پرفا با تمرکز بر بسامد واژگانی: پژوهشی پیکره بنیاد. *علم زبان*، ۱۰ (۱۸)، ۱۵۳-۱۸۰. doi: 10.22054/LS.2023.68081.1547

Language Science is licensed under a Creative Commons Attribution-Noncommercial 4.0 International License.